

Adepten, Avatars, Chohans, Hiërofanten, Mahatma's, Nabu's

Tsong-Kha-pa en de planeetgeesten Gottfried de Purucker

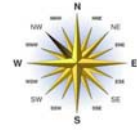
Tsong-kha-pa was de grote Tibetaanse hervormer van een gedegenereerd boeddhisme. Het is niet precies bekend wanneer het boeddhisme naar Tibet werd gebracht, maar het was in het begin van wat we in het westen de christelijke tijdrekening noemen, waarschijnlijk in de zesde of zevende eeuw en wel door een boeddhistische monnik uit India met de naam Padmasambhava, die lange tijd goed werk deed onder de Tibetanen en praktisch het hele land bekeerde door de magie van zijn woord, de kracht van zijn voorbeelden en de overtuigingskracht van zijn fascinerende geest. Maar al na enkele eeuwen begonnen de natuurlijke traagheid van het menselijke begrip en de tegenzin om zich altijd aan het hoogste te wijden, hun werk te doen.

Na de dood van Padmasambhava vervreemdden de boeddhisten geleidelijk van de zuiverheid van Boeddha's leringen met hun grootse ethiek en verheven occultisme en zakten ze af tot het niveau vanwaar Padmasambhava hen had opgewerkt en dat niveau was bekend, of is nu bekend onder de naam Bhön, zoals de Tibetanen het zelf noemen. Het is een soort naturalistische religieuze filosofie, typisch voor Tibet, onnoemelijk oud, zelfs archaïsch, en waarschijnlijk afkomstig uit de Atlantische, laat-Atlantische tijd. Het omvat voor een groot deel de verering van natuurgeesten, bijgelovige praktijken en bovenal het beoefenen van witte en zwarte magie. En er is in het Bhön zoveel dat verwant is aan wat we nu kennen als de tantra's van India, de tantrische leringen, dat ik er niet aan twijfel dat ze een gemeenschappelijke oorsprong hebben.

Welnu, in de veertiende eeuw verscheen Tsong-kha-pa, zonder uitzondering de grootste geestelijke leraar die Tibet ooit heeft gekend. Hij hervormde het verworpen, gedegenereerde of ontaarde boeddhisme van Tibet en bracht het terug tot zijn grootse oorspronkelijke zuiverheid. Dankzij zijn fabelachtige genialiteit en zijn vermogen ideeën te verspreiden en die boeiender te maken dan de invloed die van het Bhönstelsel op de Tibetanen uitging, had hij, toen hij heenging, of verdween of stierf, hoe men het ook wil noemen, praktisch heel het eigenlijke Tibet teruggebracht op het heilige pad, zoals de Tibetanen zeggen en had hij Tibet verheven tot een hoger niveau van denken dan het ooit in de bekende geschiedenis had bereikt. Het is nu zelfs de machtigste en ook de officiële vorm van het boeddhisme in Tibet.

Het bhöndenken en het gedegenereerde boeddhisme van Padmasambhava, dat nog steeds wordt beleden door mensen die Tsong-kha-pa niet kon bereiken, heersen tot op deze dag in de randgebieden van Tibet, langs de grenzen met India, China, Turkestan en ook langs de noordgrens. Het is voornamelijk aan deze grenzen dat de zogenaamde Roodkappen worden gevonden, niet uitsluitend maar wel in hoofdzaak. In het binnenland van Tibet bevindt zich de grote meerderheid van de Geelkappen, degenen die Tsong-kha-pa volgden. Het verschil, wat kleding betreft, zit alleen in de kap of hoed, want de Roodkappen en de Geelkappen van Tsong-kha-pa dragen grotendeels dezelfde kleding, gewoonlijk rood en donkeroranje, het oude boeddhistische kleed van India.

Maar wat was Tsong-kha-pa voor iemand? Hij was wat ik een tulku (Voor een verdere toelichting over het begrip tulku zie De leer over tulku's.) zou willen noemen. Tsong-kha-pa was zowel tulku als bodhisattva, evenals Jezus, al verschilde hij in andere opzichten van hem. Feitelijk betekent tulku, bodhisattva. Hij was niet Boeddha of een boeddha. Hij had het boeddherschap geweigerd. Men kan hem nu een van de hoogste sambhogakâya's, of een nirmânakâya noemen. Ik ben op dit punt niet zeker. Maar hij is geen dharmakâya. Dat zou betekenen het nirvâna ingaan en eeuwen en eeuwen afzien van de mogelijkheid om de vele miljoenen te helpen die na hem komen. Nirvâna ingaan, de

**Theosofie de archaïsche wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.**

dharmakâya aannemen, betekent eenvoudig elke verbinding afsnijden met de lagere gebieden en opstijgen naar de hoogste gebieden van de geest. Natuurlijk is dit een vervolmaking die onuitsprekelijk verheven is, glorieus, schitterend. Maar de boeddha's van mededogen en de bodhisattva's weigeren dit. Ze geven er de voorkeur aan achter te blijven en hen te helpen die minder van de Wet afweten dan zijzelf.

Tsong-kha-pa werd een planeetgeest. Maar wat is een planeetgeest? Een planeetgeest is een kosmische geest. Ze kunnen van heel verschillende graad zijn op de levensladder van die planeet, onze planeet in dit geval. Er zijn verheven planeten, verheven planeetgeesten, lage en daartussenin. Maar ik twijfel er niet aan dat Tsong-kha-pa kan worden gerekend tot de tussenliggende categorie, eenvoudig omdat hij zich als bodhisattva niet heeft afgesneden door zo hoog te stijgen dat weer afdalen in dit Manvantara niet meer mogelijk is.

Aspecten van de Occulte Filosofie, blz. 277-278
© 1999 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

*****